

Til lovforslag nr. L 181. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 26. april 2001

Betænkning

over

Forslag til lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer

[af undervisningsministeren (Margrethe Vestager)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. marts 2001 og var til 1. behandling den 27. marts 2001. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 16. marts 2001 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget, jf. L 181 – bilag 1.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 24 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 2 af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Udvalget konstaterer, at Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelsers (CVUU's) vurderinger ifølge lovforslaget er vejledende. Der ændres ikke ved de kompetencer, som eksisterende fagligt kompetente organer, først og fremmest uddannelsesinstitutioner, besidder i dag. Lovfor-

slaget er udarbejdet ud fra en forventning om, at anerkendelsen af udenlandske uddannelseskvalifikationer vil kunne fremmes, uden at CVUU får kompetence til at træffe egentlige afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer.

CVUU's placering ifølge lovforslaget vil imidlertid give større sikkerhed for, at relevante uddannelser kan blive anerkendt, og at der kan foretages relevant meritoverførelse.

Uanset at uddannelsesinstitutionerne bevarer deres ret til at anerkende uddannelser og træffe afgørelser om merit, forventer udvalget, at uddannelsesinstitutionerne vil være meget lydøre over for de vurderinger og anvisninger, der kommer fra CVUU.

Som det fremgår af lovforslaget og dets bemærkninger samt af ministerens svar, kan CVUU pålægge uddannelsesinstitutioner at tage afgørelser om optagelse af og merit for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer op til fornyet behandling. Det kan enten ske efter henvendelse fra den person, afgørelsen vedrører, eller på baggrund af den orientering om afgørelser om optagelse og merit, som uddannelsesinstitutionerne er forpligtet til at give CVUU. Det betyder, at den person, som afgørelsen vedrører, har mulighed for at gøre opmærksom på en afgørelse, som den pågældende finder urimelig. Det er i den forbindelse vigtigt, at personer med udenlandsk uddannelsesbaggrund og uddannelseskvalifikationer på samme niveau samt samme

dansksproglige forudsætninger bliver behandlet ens i forhold til uddannelsesinstitutionernes afgørelser om optagelse, medmindre der i øvrigt er saglige grunde til at behandle dem forskelligt. Dette følger af den almindelige forvaltningsretlige lighedssætning.

Det fremgår også, at det er den enkelte uddannelsesinstitution, der afgør, hvilke krav der stilles til udlændinges dansk kundskaber i forbindelse med afgørelser om optagelse på institutionens uddannelser, hvilket kan betyde en lidt forskellig administration på tværs af institutioner. Selv om CVUU ikke har kompetence til at forholde sig til de sprogkrav, som den enkelte uddannelsesinstitution stiller, vil det dog ligge i naturlig forlængelse af CVUU's kompetenceområde at holde øje med, i hvilket omfang sprogkrav – forstået som krav om dansk kundskaber – generelt udgør en barriere for adgangen til det danske uddannelsessystem for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer og om nødvendigt komme med anbefalinger til, hvordan denne adgang kan fremmes.

Det må endvidere forventes, at udgivelsen af en årsberetning om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer vil skabe en gennemsigtighed og en opmærksomhed, som også kan bidrage positivt til at fjerne uhenigtsmæssige forskelle i uddannelsesinstitutionernes meritpraksis, herunder bidrage til, at uddannelsesinstitutionerne udvikler en mere fleksibel praksis, også når de træffer afgørelse om merit til personer fra andre danske uddannelsesinstitutioner.

Udvalget er også enig i ministerens tilkendegivelser om: »Hvis der mod forventning kommer til at tegne sig et billede, hvor uddannelsesinstitutioner massivt vælger at se bort fra de vurderinger, som CVUU afgiver, kan der i givet fald blive tale om at vurdere, om forskellen i opfattelsen af de udenlandske uddannelseskvalifikations værdi eventuelt skyldes, at CVUU's vurderinger ikke er gode nok og skal forbedres, eller om det eventuelt skyldes, at uddannelsesinstitutionerne er for restriktive. I sidstnævnte tilfælde vil der kunne være grundlag for at tage lovgrundlaget for vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer op til ny vurdering.«

Udvalget går i den forbindelse ligesom ministeren ud fra, at CVUU's vurderinger vil have en sådan kvalitet, at de bliver lagt til grund i uddan-

nelsesinstitutionernes afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, hvilket også vil give grundlag for større sikkerhed og gennemskelighed for den person, der søger optagelse og/eller merit efter at have fået en vurdering fra CVUU.

Udvalget tilslutter sig også ministerens forventninger om, at de vurderinger, som CVUU foretager ifølge lovforslaget, vil kunne hjælpe den enkelte person med udenlandske uddannelseskvalifikationer til at få klarhed over, hvilket udgangspunkt den pågældende har i forhold til det danske uddannelsessystem – såvel det ordinære uddannelsessystem som voksenuddannelsessystemet – og dermed til at tage stilling til, om den pågældende vil søge videreuddannelse i det danske uddannelsessystem på det grundlag, og at vurderinger, der afgives af CVUU, vil kunne indgå som en meget væsentlig del af grundlaget for uddannelsesinstitutioners afgørelser om optagelse af og merit for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer – såvel på ordinære uddannelser som på uddannelser i voksenuddannelsessystemet.

Endvidere forventer udvalget, at udviklingen af målrettede danskprøver, som udvikles i et samarbejde med bl.a. uddannelsesinstitutioner, indebærer, at uddannelsesinstitutionerne vil stille passende krav til uddannelsessøgendes dansksproglige forudsætninger, dvs. krav om, at uddannelsessøgende har de sprogforudsætninger, der reelt og konkret er nødvendige for at kunne gennemføre en given uddannelse. Udvalget tilslutter sig ministerens forventninger om, at beståelse af den nye Danskprøve 2, når den er færdigudviklet, formentlig vil være fuldt tilstrækkelig til optagelse på videregående uddannelser, bortset fra nogle enkelte uddannelser, hvor dansk kundskaber er af særlig stor betydning, f.eks. dansk og retorik. Derfor er det vigtigt, at udviklingen af Danskprøve 2 sker så hurtigt som overhovedet muligt. En foreløbig justering af Danskprøve 2 får virkning fra den kommende prøvetermin i maj/juni 2001, og den nyudviklede Danskprøve 2 vil blive afholdt første gang ved prøveterminen maj/juni 2002.

Endelig forventer udvalget, at CVUU, CIRI-US og Danmarks Evalueringsinstitut, som har videns-centerfunktioner, der grænser op til hinanden, samarbejder og hele tiden er opmærksomme på at undgå overlap i arbejdet.

Demokratisk Folkeparti var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke ad-

gang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

*Hans Peter Baadsgaard (S) fmd. Peder Sass (S) Jeppe Kofod (S) Svend Erik Larsen (S)
Carsten Hansen (S) Aage Frandsen (SF) Susanne Clemensen (CD) Marianne Stentebjerg (RV)
Søren Kolstrup (EL) Ulla Tørnæs (V) nfmd. Hanne Severinsen (V) Else Winther Andersen (V)
Gitte Lillelund Bech (V) Brian Mikkelsen (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF)
Christian H. Hansen (DF) Tove Videbæk (KRF)*

Demokratisk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	17 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Demokratisk Folkeparti (DMF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for partierne (UP)	6

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 181

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og resumé fra undervisningsministeren
2	Åbning for spørgsmål til lovforslaget
3	Spm. 1 om mulighederne for at omgøre en beslutning om ikke at anerkende en bestemt uddannelse taget i udlandet, til undervisningsministeren Spm. 2 om, hvordan man undgår fagchauvinisme på uddannelsesinstitutioner, til undervisningsministeren Spm. 3 om mulighederne for at omgøre en institutions krav om dansk kundskaber, til undervisningsministeren Spm. 4 om klagemuligheder, hvis en uddannelsesinstitution ikke vil anerkende en bestemt uddannelse, til undervisningsministeren Spm. 5 om sagsbehandlingstiden, til undervisningsministeren Spm. 6 om, hvorfor indhentning af oplysninger om statsborgerskab m.v. er relevant, til undervisningsministeren Spm. 7 om klageadgang, jf. § 7, stk. 2, til undervisningsministeren Spm. 8 om at tilgodese papirløse flygtninge, jf. § 8, til undervisningsministeren
4	Spm. 9 om en beskrivelse af proceduren for vurdering af en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer, til undervisningsministeren Spm. 10 om Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser, til undervisningsministeren Spm. 11 om de faglige råd nedsat af Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser, til undervisningsministeren Spm. 12 om, hvordan aftagerrepræsentationen er sikret ved vurdering af en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer, til undervisningsministeren Spm. 13 om ECTS-point vil kunne erstatte/supplere vurderingerne fra centeret, til undervisningsministeren Spm. 14 om, hvorfor der skal være 2-3 organisationer, der har en videnscenterfunktion, til undervisningsministeren Spm. 15, om det er mere effektivt at samordne Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser med CIRIUS, til undervisningsministeren
5	Svar på spm. 1 om mulighederne for at omgøre en beslutning om ikke at anerkende en bestemt uddannelse taget i udlandet, fra undervisningsministeren Svar på spm. 2 om, hvordan man undgår fagchauvinisme på uddannelsesinstitutioner, fra undervisningsministeren Svar på spm. 3 om mulighederne for at omgøre en institutions krav om dansk kundskaber, fra undervisningsministeren Svar på spm. 4 om klagemuligheder, hvis en uddannelsesinstitution ikke vil anerkende en bestemt uddannelse, fra undervisningsministeren Svar på spm. 5 om sagsbehandlingstiden, fra undervisningsministeren Svar på spm. 6 om, hvorfor indhentning af oplysninger om statsborgerskab m.v. er relevant, fra undervisningsministeren Svar på spm. 7 om klageadgang, jf. § 7, stk. 2, fra undervisningsministeren Svar på spm. 8 om at tilgodese papirløse flygtninge, jf. § 8, fra undervisningsministeren Svar på spm. 9 om en beskrivelse af proceduren for vurdering af en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer, fra undervisningsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 10 om Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 11 om de faglige råd nedsat af Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 12 om, hvordan aftagerrepræsentationen er sikret ved vurdering af en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 13 om ECTS-point vil kunne erstatte/supplere vurderingerne fra centret, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 14 om, hvorfor der skal være 2-3 organisationer, der har en videnscenterfunktion, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 15, om det er mere effektivt at samordne Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser med CIRIUS, fra undervisningsministeren
6	Spm. 16 om udenlandske studerendes ret til at klage til CVUU, til undervisningsministeren
	Spm. 17 om uddannelsesinstitutioners krav til danskundskaber, til undervisningsministeren
	Spm. 18 om Undervisningsministeriets frist for ændring i danskprøver, til undervisningsministeren
	Spm. 19 om Undervisningsministeriets og CVUU's kompetence i relation til de enkelte uddannelsesinstitutioners sprogkrav, til undervisningsministeren
	Spm. 20 om krav og procedurer i forhold til udenlandske studerende af forskellig nationalitet, til undervisningsministeren
	Spm. 21 om den kommende bekendtgørelse, til undervisningsministeren
	Spm. 22 om uddannelsesinstitutioners syn på ækvivalensvurderinger, til undervisningsministeren
	Spm. 23 om godkendelse af relevant uddannelse for udenlandske studerende, til undervisningsministeren
	Spm. 24 om tiltag til sikring af rettighederne for studerende med udenlandsk baggrund, til undervisningsministeren
7	Svar på spm. 16 om udenlandske studerendes ret til at klage til CVUU, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 17 om uddannelsesinstitutioners krav til danskundskaber, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 18 om Undervisningsministeriets frist for ændring i danskprøver, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 19 om Undervisningsministeriets og CVUU's kompetence i relation til de enkelte uddannelsesinstitutioners sprogkrav, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 20 om krav og procedurer i forhold til udenlandske studerende af forskellig nationalitet, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 21 om den kommende bekendtgørelse, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 22 om uddannelsesinstitutioners syn på ækvivalensvurderinger, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 23 om godkendelse af relevant uddannelse for udenlandske studerende, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 24 om tiltag til sikring af rettighederne for studerende med udenlandsk baggrund, fra undervisningsministeren
8	1. udkast til betænkning
9	Betækningsbidrag fra undervisningsministeren
10	2. udkast til betænkning

Bilag 2

To af udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra V, KF og DF.

Spørgsmål 14:

Ministeren bedes uddybe begrundelsen for, at der skal være 2-3 organisationer, der har en videnscenterfunktion vedrørende udenlandske uddannelsessystemer, og som har overlappende kompetencer?

Svar:

CVUU's videnscenterfunktion, jf. lovforslagets § 10, er formuleret i nøje overensstemmelse med forpligtelser, som Danmark i forskellige internationale sammenhænge har til at etablere et nationalt videns- og informationscenter (referencecenter) for vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det gælder bl.a. i medfør af Lissabon-konventionen. Som nationalt videns- og informationscenter (referencecenter) for vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer indgår CVUU i et internationalt netværk af nationale organer med videnscenterfunktioner svarende til CVUU's.

CIRIUS fungerer som administrations- og informationscenter for internationale uddannelsesprogrammer. Danmarks Evalueringsinstitut fungerer som videnscenter for national og international kvalitetsudvikling. CVUU fungerer som videnscenter for vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det er som udgangspunkt forskellige videnscenterfunktioner.

Under førstebehandlingen af lovforslaget gav jeg udtryk for, at CVUU og CIRIUS bør have mulighed for at etablere sig og konsolidere sig,

inden man eventuelt på et senere tidspunkt tager stilling til, om der kan være rationaliseringsmuligheder. Men de forskellige videnscentre skal naturligvis samarbejde og hele tiden være opmærksomme på at undgå overlap i arbejdet.

Spørgsmål 15:

Vil det ikke være mere effektivt at samordne Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser med CIRIUS?

Svar:

Som supplement til min besvarelse af spørgsmål 14 gør jeg opmærksom på, at CVUU efter lovforslaget – i modsætning til CIRIUS – også får til opgave at varetage visse myndighedsopgaver.

Det gælder fx i relation til CVUU's adgang til efter lovforslagets § 5, stk. 3, at pålægge uddannelsesinstitutioner at tage afgørelser om optagelse af og merit for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer op til fornyet behandling. Dertil kommer, at CVUU i forbindelse med vedtagelsen af lovforslaget forventes at overtage Erhvervsministeriets erhvervs- og selskabsstyrelses såkaldte koordinatorfunktion i forhold til de lovregulerede erhverv. For at sikre en effektiv og korrekt forvaltning af CVUU's opgaver er centret derfor placeret i en stor styrelse under ministeriet, som i forvejen råder over en solid administrativ kompetence – juridisk, økonomisk og forvaltningsmæssigt.

Dertil kommer, at CIRIUS i sine styrende organer har deltagelse af bl.a. repræsentanter fra uddannelsesinstitutionerne. Det er bl.a. uddannelsesinstitutionerne, CVUU skal udøve myndighedsbeføjelser i forhold til.